Regio Midden-Holland

Programmabegroting 2027 - 2030

Regio Midden-Holland

Vastgesteld
Algemeen Bestuur 8 juli 2026

Versienummer: 1.0
Datum: 15 april 2026

Regio Midden-Holland

Productnummer	
Omschrijving	Programmabegroting 2027 - 2030
Status	Vastgesteld Algemeen Bestuur d.d. 8 juli 2026
Datum	15 april 2026
Opdrachtgever	Algemeen Bestuur
Opgesteld door	M. de Heide

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Leeswijzer 9
2 Begroting in één oogopslag 10
2.1 Uitgangspunten 10
2.2 Programmabegroting 2027 - 2030 13
2.3 Overzicht van baten en lasten 2027 - 2030 14
2.4 Toelichting overzicht van baten en lasten 2027 - 2030 15
2.5 Incidentele baten en lasten 16
2.6 Financiële positie Regio Midden-Holland 16
2.6.1 Inleiding 16
2.6.2 Vermogensontwikkeling 2026 - 2030 16
2.6.3 Geprognosticeerde meerjaren-balans en het EMU-saldo 17
2.6.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 19
2.6.5 Financiering 19
2.6.6 Begrotingsgrondslagen 20
2.6.7 Reserves 20
2.6.8 Investeringen 2027 – 2030 21
3 Programmaplan 22
3.1 Programma Strategische Agenda Regio Midden-Holland 22
3.1.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we doen? 23
3.1.2 Wat gaat het programma Strategische Agenda kosten? 23
3.2 Programma Bedrijfsvoering 25
3.2.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen? 25
3.2.2 Wat gaat het programma Bedrijfsvoering kosten? 26
3.3 Programma Projecten van / met derden 27
3.3.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen? 27
3.3.2 Wat gaat het programma Projecten van / voor derden kosten? 28
3.4 Wat gaat het voor Regio Midden-Holland in totaal kosten? 28
4 Paragrafen 30
4.1 Lokale heffingen 30
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 30
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 33
4.4 Financiering 33

4.5 Bedrijfsvoering 35
4.6 Openbaarheid 35
4.7 Rechtmatigheid 36
4.8 Verbonden partijen 36
4.9 Grondbeleid 36
5 Vaststelling Begroting van Baten en Lasten 2027 – 2030 37
Bijlagen 38
Bijlage 1: Inwonersbijdrage 39
Bijlage 2: Overzicht taakvelden 40

1 Inleiding

Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. De gemeenten zijn: Bodegraven-Reeuwijk; Gouda; Krimpenerwaard; Waddinxveen en Zuidplas. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en high-tech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte. Aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen.

Geen ander gebied in Nederland groeit zo hard als Midden-Holland. Niet alleen in inwoners, ook één van de hardst groeiende economische regio's van Nederland. Bedrijven hebben ruimte nodig. Goede bereikbaarheid is daarbij erg belangrijk. Daar staat de Regio voor en gaat de Regio voor.

Voor u ligt de begroting 2027-2030. De eerste begroting van het programma bureau regio Midden-Holland.

Versteviging regionale slagkracht
In 2023 is een onderzoek naar de bestuurlijk regionale ecosystemen in regio Midden-Holland (Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) Midden-Holland) afgerond. Dit onderzoek is uitgevoerd door adviesbureau Berenschot in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. De uitkomsten laten zien dat regio Midden-Holland er goed voor staat, maar tegelijkertijd ook voor een kantelpunt staat. Op basis van de inhoudelijke opgaven, georganiseerde randvoorwaarden en het draagvlak voor samenwerking bestond er, volgens de onderzoekers, een kans om meer concrete resultaten te behalen door aanvullende capaciteit in te zetten. Tevens was het advies om de positionering van de regio aan te scherpen. Een scherpe positionering is een belangrijke voorwaarde bij de lobby voor specifieke opgaven en het maken van keuzes daarin. Onder begeleiding van een externe adviseur is de positionering aangescherpt. Het gaat hierbij om het strategisch positioneren van de kracht van de regio, de meest aantrekkelijke en onderscheidende kenmerken van de regio.

Berenschot heeft in 2024 vervolgens een voorstel uitgewerkt om de samenwerking verder in te richten. Geconstateerd wordt dat de gemeenten binnen de regio elkaar goed weten te vinden en het schaalniveau van Midden-Holland toegevoegde waarde biedt voor partners zoals de Provincie Zuid-Holland. Echter, om de samenwerking verder te ontwikkelen en een serieuze gesprekspartner te zijn voor zowel de provincie als het Rijk, is een intensivering van de samenwerking en de uitwerking van de positionering noodzakelijk. Ook is in het rapport een voorstel opgenomen tot het oprichten van een regiobureau. De gemeenteraden hebben op basis hiervan in 2024 ingestemd met een structurele versterking van 5,5 fte voor de benodigde uitvoeringskracht, strategische positionering en lobby.
In 2025 is daadwerkelijk gestart met het verstevigen en versterken van de regionale samenwerking.

Begroting regio Midden-Holland 2027
De begroting van 2027-2030 verschilt aanzienlijk van eerdere begrotingen.
Het bureau regio Midden-Holland is in ontwikkeling van een netwerkorganisatie naar een krachtige, eigenstandige organisatie die met haar deelnemende gemeenten en andere partners uitvoering geeft aan de strategische agenda van de Regio Midden – Holland. Dit betekent dat naast de bovengenoemde 5,5 fte ook de medewerkers die nu vanuit de gemeenten werken (7 fte) overgaan naar het regiobureau. De daarbij behorende (7 fte) uitgaven verschuiven van de gemeenten naar de regio en leidt tot omvangrijker begroting. Aan de inkomstenkant is een stijging te zien die te maken heeft met de stijging van het aantal inwoners in gemeenten.

Ook onderdeel van de doorontwikkeling van de regio is meer inzicht in de inhoud om tot focus en prioriteit te komen in de regionale agenda. Er wordt gewerkt vanuit de inhoudelijke scope van Regio Midden-Holland, zoals die is vastgesteld door de colleges in mei 2025 en vastgelegd in het werkplan 2026. In deze begroting geven we aan hoe we invulling willen gaan geven aan de nieuwe drie programmalijnen uit de strategische agenda. In de begroting is de integrale wijze van werken terug te zien in het verminderen van het aantal bestemmingsreserves (van zes bestemmingsreserves in 2026 naar twee in 2027). Daardoor wordt inhoudelijke en financiële sturing op de inhoudelijke prioriteiten met bijbehorende capaciteit en middelen mogelijk door de gemeenten.

In de loop van 2026 wordt de strategische agenda ontwikkeld en naar verwachting begin 2027 vastgesteld door de als gevolg van de Gemeenteraadsverkiezingen in 2026 nieuw samen te stellen colleges en gemeenteraden. Dit maakt dat er in de loop van 2027 mogelijk nog wijzigingen plaats vinden in de inhoudelijke en financiële geformuleerde activiteiten. De financiële wijzigingen worden gedeeld in de MARAP. De inhoudelijke wijzigingen worden meegenomen in het werkplan 2027.

Governancemodel Regio Midden – Holland
De juridische basis voor de samenwerking wordt gevormd door de Gemeenschappelijke Regeling Regio Midden-Holland (vastgesteld in alle gemeenteraden in januari 2026). Deze regeling definieert het openbaar lichaam, de taken, bevoegdheden en de bestuurlijke organen zoals het algemeen en dagelijks bestuur.

“De Regio Midden- Holland is een vrijwillige, maar niet vrijblijvende samenwerking van vijf gemeenten. Gezamenlijk realiseren zij de langetermijnvisie. Het regiobureau speelt hierin een actieve agenderende rol, is regisseur van de regionale samenwerking, faciliteert de ontmoeting en ondersteunt waar nodig op inhoud. Het regiobureau is flexibel ingericht om incidenteel in te kunnen spelen op actuele vraagstukken rond regionale samenwerking.”

Om vrijblijvendheid te voorkomen dienen er duidelijke afspraken te worden gemaakt, getoetst en vastgesteld door de juiste gremia. Zo dient er bij elk besluit van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur zicht te zijn op zowel de benodigde capaciteit vanuit de regionale organisatie als ook van de gemeenten zelf. Deze contractering vindt plaats in het opdrachtgeversoverleg waarin ambtenaren (de directeuren Ruimte) zitten vanuit de deelnemende gemeenten die het mandaat hebben om capaciteitsafspraken te maken. Daarnaast adviseert dit opdrachtgeversoverleg op het strategisch programma, de daarin geformuleerde opgaven en borgen zij de inhoudelijke afstemming binnen de eigen gemeente.

De regio is de plek van ontmoeting en afstemming voor de deelnemende gemeenten en de vakwethouders. Dit is een belangrijke functie, naast de daadwerkelijke realisatie van de strategische agenda. Dit gebeurt formeel in de diverse geformuleerde besluitvormingsgremia en de bestuurlijke tafels op de onderwerpen. Daarnaast is er buiten de geformaliseerde afstemmingstafels die ondersteund worden met capaciteit vanuit het regiobureau ruimte voor meer informele tafels, zoals op financiën of de burgemeesters. In principe worden deze informele tafels niet gefaciliteerd door het regiobureau als deze niet passen binnen de inhoudelijke scope.

Dagelijks bestuur (DB)
Het DB bestaat uit vijf leden. Hierin is de voorzitter de burgemeester van de centrumgemeente, gezien de bijzondere status, netwerkfunctie en de herkenbaarheid in de lobby en belangenbehartiging.

Daarnaast is een burgemeester uit een andere gemeente de portefeuillehouder Middelen, Organisatie & Strategie. Deze is tevens vicevoorzitter. Hiermee wordt de continuïteit bewaakt over de bestuurlijke vierjaarstermijnen heen.

Om te zorgen dat de inhoud vertegenwoordigd aan tafel zit worden de drie bestuurlijk opdrachtgevers van de programmalijnen uit het strategisch programma toegevoegd aan het DB.

Strategische agenda en programma
De gezamenlijke strategische agenda stelt prioriteiten en richtlijnen vast voor de samenwerking. Deze agenda zal periodiek worden geëvalueerd en bijgesteld om relevant te blijven voor de regionale opgaven. Voor de doorontwikkeling van Regio Midden-Holland (2027-2030) wordt de inhoudelijke scope, zoals vastgesteld door de colleges, verder uitgewerkt in een strategische agenda met daarbij een concreet werkprogramma.

Het werkprogramma van de het regiobureau zelf is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur en wordt ter informatie gestuurd aan het algemeen bestuur.

Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR)
Op 31 oktober 2025 is aan de dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden een brief gestuurd door de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR). In deze brief is voorgesteld de uniforme systematiek voor het bepalen van de jaarlijkse indexering van lonen en prijzen voort te zetten. De voorgestelde prijsindexatie voor het jaar 2027 is opgeknipt in een index voor de beloning van werknemers en in een index voor materieel. Respectievelijk bedragen deze 4,53% en 2,6%. In deze indexcijfers zijn correcties meegenomen voor de jaren 2025 en 2026. Op basis van de verhouding personeelskosten en materiele kosten is een gewogen indexcijfer bepaald. Dit gewogen indexcijfer bedraagt voor de Regio Midden-Holland 3,75%.

Vanaf 2027 werkt de FKGR bij het bepalen van de loon- en prijsindex met nieuwe systematiek op basis van prijs Bbp en niet meer op basis van de CPB-indices voor lonen en prijzen overheid. De verwachte loonontwikkeling volgens het CPB voor 2027 bedraagt 5,7% en inclusief de nacalculatie voor 2025 en 2026 totaal 6,3%. Dit percentage wijkt sterk af van de ontwikkeling prijs Bbp. Doordat het verschil meer dan 2% bedraagt corrigeert de FKGR de indexering naar prijs Bbp 2,53% met een maximum opslag van 2%. Hiermee komt de indexering voor beloning van werknemers uit op 4,53% wat significant lager is dan de verwachting van het CPB. Uitgangspunt binnen de afspraken over de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) is dat de gehanteerde indexatie leidt tot een waardevaste compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Mocht in de uitvoering blijken dat de feitelijke kostenstijgingen hoger uitvallen dan de geadviseerde indexatie, dan kan dat leiden tot financieringsbehoefte. Vanzelfsprekend wordt vervolgens gekeken naar prioritering binnen de begroting en zullen hierover voorstellen worden gedaan aan het DB. De voorliggende programmabegroting 2027-2030 is meerjarig in evenwicht.

De inwonerbijdrage vormt de belangrijkste grondslag voor de activiteiten van de Regio Midden-Holland. Er is voor 2027 een inflatiestijging toegepast die regionaal is vastgesteld. De totale bijdrage per inwoner in 2027 bedraagt na afronding € 9,91 en is als volgt samengesteld:

1. Enerzijds is er ten opzichte van de vorige programmabegroting een indexatie van 3,75% op de bijdrage per inwoner toegepast. Deze bijdrage bedraagt na indexatie € 5,84.

2. Anderzijds is er voor de overgang van bestaand personeel naar het regiobureau een bijdrage van € 4,08 per inwoner berekend. Deze bijdrage is enerzijds opgebouwd uit de waardeoverdracht van de loonkosten van medewerkers die vanuit de deelnemende gemeenten tot 1 januari 2027 werkzaamheden voor de Regio Midden-Holland hebben uitgevoerd. Anderzijds is voor 2027 een opslag van 17,5% voor overheadkosten toegerekend om vervolgens vanaf 2028 de bestuurlijk overeengekomen 35% in rekening te brengen. De betreffende medewerkers zullen uiterlijk per 1 januari 2027 in dienst van de Regio Midden-Holland treden.

De hiervoor genoemde bijdragen per inwoner zijn afgerond waardoor de genoemde € 5,84 en € 4,08 gezamenlijk een afwijking van € 0,01 hebben op de totale bijdrage per inwoner van € 9,91. In bijlage 1 is een specificatie van het totaal aantal inwoners en de totale inwonersbijdrage per deelnemer weergegeven.

1.1 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 wordt de Programmabegroting 2027 van de Regio Midden-Holland op hoofdlijnen beschreven. Voor Regio Midden-Holland wordt een prognose gegeven. Daarnaast bevat dit hoofdstuk een resultaat- en vermogensbeschouwing. Hoofdstuk 3 bevat het programmaplan van de regio. In hoofdstuk 4 volgen alle verplichte paragrafen. Omdat Regio Midden-Holland een Gemeenschappelijke Regeling is, zijn niet alle paragrafen van toepassing. Daar waar dat aan de orde is, is dat in de paragraaf vermeld.
De vaststelling van deze programmabegroting is opgenomen in hoofdstuk 5. Aan het eind van het document zijn enkele bijlagen opgenomen.

2 Begroting in één oogopslag

Onderstaande begroting is vanwege de doorontwikkeling van Regio Midden-Holland anders dan de begrotingen van afgelopen jaren. Het verschil ten opzichte van de voorgaande jaren is dat er onder andere een regiobureau is opgericht waarbij het personeel in dienst is getreden bij Regio Midden-Holland. Met de organisatorische wijzigingen is het programmaplan uitgebreid van één naar drie programma's. Het gevolg hiervan is dat zowel de baten als de lasten een stuk hoger zijn dan dat het in het verleden het geval was.

Op totaalniveau zijn de budgetten voor de begrotingsjaren 2027 tot en met 2030 geprognosticeerd.

2.1 Uitgangspunten

Zoals hierboven is aangegeven is deze begroting ten opzichte van het verleden gewijzigd. De reden hiervoor is dat met de vorming van het regio bureau (per 1 maart 2026 gevestigd aan Thorbeckelaan 5 in Gouda) er vanaf het begrotingsjaar 2027 gewerkt wordt vanuit een Strategische Agenda als inhoudelijk kader.

De Strategische Agenda geeft aan dat de gemeenten elkaar nodig hebben om massa en slagkracht te creëren richting partners en naar alle windstreken om zo het voorzieningenniveau op peil te houden, ruimtelijke vraagstukken zo aan te pakken dat de som meer is dan de optelsom der delen, bij het aantrekken van talent en opleiden van gekwalificeerde arbeidskrachten, bij bereikbaarheidsopgaven en het versterken en benutten van het OV en bij het realiseren van recreatieruimte.

Daarnaast zit Midden-Holland vast in een patroon. Een stormachtige groei aan vooral de westkant van de regio, jaren bouwen en ontwikkelen voor een bovenregionale vraag, veelal auto-georiënteerd waardoor alles afhangt van infrastructuur die knelt, energie die er niet is en voorzieningen die weglopen uit het landelijk gebied. De bodem daalt, het wegennet zit vol en de samenhang tussen wonen, werken en leven is dunner geworden.
Een manier om die knoop te ontwarren is nabijheid. Dit is een ruimtelijke keuze: functies dichter bij elkaar plannen en OV bereikbaar maken zodat de regio minder afhankelijk wordt van grote infrastructuuroplossingen. Dat begint bij woningbouw. Als je anders bouwt, gemengder, meer gericht op de eigen behoefte van de regio en integraal met functies als werken en voorzieningen, levert dit minder druk op het mobiliteitssysteem.
Goed frequent OV en een degelijke fietsinfrastructuur verbinden functies met elkaar. Als bestemmingen dichter bij elkaar liggen, wordt de fiets en het OV een logische keuze in plaats van een gedwongen alternatief.
Datzelfde geldt voor de economie. Midden-Holland heeft een sterk eigen MKB, een maakindustrie met potentie, food, bouw, zorg. Als deze sectoren worden versterkt en goed bereikbaar zijn, houdt de regio eigen talent vast en trekt ze (circulaire) bedrijvigheid aan die past bij wat er al is. Custom Made is het verlengde van de ruimtelijke koers: werk dat past bij de regio, op locaties die passen bij de bodem en de bereikbaarheid.
Regio Midden-Holland waar functies dicht bij elkaar liggen heeft ook voorzieningen nodig dicht bij bewoners, en groen dat bereikbaar is vanaf de voordeur. Beide staan onder druk. Voorzieningen kunnen niet meer per gemeente afzonderlijk worden georganiseerd, de schaal is te klein en de druk te groot. Regionaal delen en spreiden is de manier om het voorzieningenniveau op peil te houden, zeker in kleinere kernen. Datzelfde geldt voor groen: een samenhangend netwerk van groen en water dat

stad en land verbindt is niet alleen prettiger voor bewoners maar helpt ook bij klimaatadaptatie en natuurherstel. Voorzieningen en groen zijn in dat opzicht twee uitwerkingen van hetzelfde principe: een regio Midden-Holland die aantrekkelijk wonen aanbiedt.
Energie en klimaat zijn de randvoorwaarden die dit alles mogelijk maken, of onmogelijk. Netcongestie blokkeert nu al woningbouw en bedrijvigheid. Bodemdaling maakt bouwen op veel plekken complex en kostbaar. Maar beide zijn ook kansen: een decentraal energiesysteem dat vraag en aanbod lokaal koppelt past precies bij een regio die inzet op nabijheid, en innovatief bouwen op slappe bodems kan een Midden-Hollandse expertise worden die de regio op de kaart zet.
Deze regionale koers vraagt ook om stoppen met een aantal dingen. Bouwen puur voor bovenregionale aantallen zonder samenhang tussen functies maakt de knoop strakker in plaats van losser. En een agenda die alles tegelijk wil is geen agenda. Kiezen betekent ook loslaten.

De begroting 2027-2030 bestaat uit drie met elkaar samenhangende programma's:

1. Programma Strategische Agenda
2. Programma Bedrijfsvoering
3. Programma Projecten van / met derden

Ad.1) Het programma Strategische Agenda bestaat uit de volgende vijf bestuurlijke thema's:

- Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt
- Ruimte en Wonen
- Bereikbaarheid & Mobiliteit
- Duurzaamheid en energiesysteem
- Mens & voorzieningen (incl. Cultuur)

In hoofdstuk 3.1 wordt ingegaan op de Strategische Agenda.

Ad.2) Het Programma Bedrijfsvoering bestaat uit alle alle kosten die samenhangen met personeelskosten en de sturing / ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Te denken valt aan kosten op het gebied van:

- Personeelskosten
- Accountantskosten
- Dienstverlening op het gebied van HRM, financiën, ICT, documentaire informatievoorziening, facilitaire zaken, juridische zaken etc.
- Apparaatskosten
- Huisvesting

In hoofdstuk 3.2 wordt het programma Bedrijfsvoering nader toegelicht.

Ad.3) Het programma Projecten van / met derden bestaat uit activiteiten waarvan sprake is van medefinanciers zoals provincies, ministeries, waterschappen en andere overheidsinstellingen. De projecten worden opgestart voor een specifiek bestedingsdoel. Omdat de projecten vaak een meerjarig karakter hebben, wordt het saldo niet in de exploitatie verwerkt, maar als overlopend passivum op de balans opgenomen. Aan deze financiering is vaak een verantwoordingsplicht verbonden. Dit houdt in dat er over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd dient te worden om aan de gestelde voorwaarden te voldoen.

In hoofdstuk 3.3 wordt het programma Projecten van / met derden nader toegelicht.

1. Voor de berekening van de inwonersbijdrage per deelnemer 2027 is:
    a. op basis van de in de gemeenschappelijke regeling voorgeschreven richtlijn de inwonersbijdrage bepaald door de inwonersaantallen van 1 januari 2025 (CBS data) te vermenigvuldigen met de berekende bijdrage per inwoner.
    b. de bijdrage per inwoner (2026) op basis van de FKGR ((Financiële kaderstellingen voor gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden) met 3,75% geïndexeerd.
    c. in de meerjarenraming uitgegaan van een gelijkblijvend inwoneraantal.

2. De overige bijdragen is op basis van de huidige kennis en ontwikkelingen ingeschat.

3. De financieringsfunctie; creditrente bankrekeningen is onder verrekening van de overige bankkosten en kapitaallasten ingeschat.

4. De (bijkomende) loonkosten en overheadkosten betreffen de kosten voor in totaal 12,5 fte. Van deze fte's heeft 7 fte betrekking op medewerkers die tot en met het begrotingsjaar 2025 / 2026 een dienstbetrekking hadden bij de deelnemende gemeenten. De overige 5,5 fte komt voort uit het bestuurlijke besluit om de Regio Midden-Holland structureel te versterken voor de benodigde uitvoeringskracht, strategische positionering en lobby.

    De arbeidsovereenkomsten van de medewerkers die bij de deelnemers een dienstbetrekking hebben worden uiterlijk per 1 januari 2027 door de Regio Midden-Holland overgenomen. De daaruit vloeiende loonkosten zijn als budget aan de (bijkomende) personeelskosten toegevoegd. De toegerekende overheadkosten is aan het budget apparaatskosten, accountantskosten, doorberekende kosten en (overige) personeelskosten toegevoegd.

5. In 2027 zal éénmalig ten laste van de bestemmingsreserve "Doorontwikkeling Regio Midden-Holland" een korting van 50% worden verleend op de door het bestuur vastgestelde 35% overheadkosten. Deze overheadkosten zijn gerelateerd aan het personeel dat vanuit de deelnemende gemeenten per 1 januari 2027 in dienst van de Regio Midden-Holland zal treden. In deze begroting wordt rekening gehouden met een onttrekking van € 147.811,-.

Mocht in 2027 blijken dat vanwege de doorontwikkeling van de regio niet voldoende dekkingsmiddelen beschikbaar zijn, dan een onttrekkingsbesluit aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

2.2 Programmabegroting 2027 - 2030

De begroting van baten en lasten over de jaren 2027 tot en met 2030 luidt als volgt:

Omschrijving	Jaarrekening 2025	Programma-begroting 2026	Programma-begroting 2027	Programma-begroting 2028	Programma-begroting 2029	Programma-begroting 2030
Baten						
Contractuele bijdrage gemeenten	-1.367.185	-1.417.312	-2.530.719	-2.678.529	-2.678.529	-2.678.529
Overige bijdragen	-142.268	-84.000	-93.600	-93.600	-93.600	-93.600
Projectbaten	-682.076	-880.000	-1.210.201	-1.210.201	-1.210.201	-1.210.201
Totaal Baten	**-2.191.529**	**-2.381.312**	**-3.834.519**	**-3.982.330**	**-3.982.330**	**-3.982.330**
Lasten						
Personeelskosten	722.371	672.182	1.586.023	1.586.023	1.586.023	1.586.023
Bijkomende Personeelskosten	0	0	122.000	122.000	122.000	122.000
Apparaatskosten	49.308	80.856	223.565	223.565	223.565	223.565
Directe productkosten	255.087	440.000	611.483	611.483	611.483	611.483
Doorberekende kosten	79.523	308.274	229.059	229.059	229.059	229.059
Projectlasten	682.076	880.000	1.210.201	1.210.201	1.210.201	1.210.201
Totaal lasten	**1.788.365**	**2.381.312**	**3.982.330**	**3.982.330**	**3.982.330**	**3.982.330**
Geraamde totaal saldo baten en lasten	**-403.164**	**0**	**147.810**	**0**	**0**	**0**
Onttrekking reserve	-331	0	-147.810	0	0	0
Toevoeging reserve		0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	**-403.495**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

bedragen x € 1,-

Het in bovenstaand overzicht gepresenteerde resultaat van -/- € 403.495,- is een positief jaarrekening saldo (jaarrekening 2025). Bij de presentatie zijn de baten, onttrekkingen uit de reserve en een eventueel positief resultaat als min bedrag opgenomen.

De stijging van de contractuele bijdrage van gemeenten is het gevolg van een combinatie van factoren: de doorontwikkeling van de regio, de oprichting van het regio bureau, de groei van het aantal inwoners in de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland en de indexatie van 3,75%. Daarnaast vervalt vanaf 2028 de verrekening van de kosten die te maken hebben met overhead zoals in hoofdstuk 2.1 (punt 5) genoemd is.

Als baten zijn enerzijds de contractuele bijdrage gemeente en anderzijds de overige bijdrage voor facilitering secretaris Slappe Bodem en Ruimtelijke adaptatie begroot. Ook is rekening gehouden met de baten die voorkomen uit de financieringsfunctie welke bestaat uit kortlopende creditbaten verrekend met kapitaallasten en overige bankkosten. In deze begroting wordt voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een positief resultaat uit de financieringsfunctie van € 30.000,-.

De projectbaten en lasten 2027 zijn ruim € 330.000,- hoger ten opzichte van de projectbaten en lasten 2026, zoals in onderstaande tabel aangegeven ligt de oorzaak hiervan hoofdzakelijk in het feit dat er vanaf 2027 rekening gehouden wordt met een hogere bijdragen Slappe Bodem en, Verkeersveiligheid. Daarnaast worden vanwege de doorontwikkeling van de regio een nieuw project aan het programma toegevoegd, te weten het project Regionale Energie Strategie (RES).

2.3 Overzicht van baten en lasten 2027 - 2030

Conform titel 2.4 van het besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten dient bovenstaande begroting uitgesplitst te worden per programmaonderdeel zoals omschreven staat in artikel 8 van het BBV. In onderstaand overzicht is een uitsplitsing weergegeven van programmaonderdeel:

1. Strategische Agenda
2. Bedrijfsvoering
3. Projecten van / met derden
4. Financieringsfunctie
5. Vennootschapsbelasting
6. Mutatie reserves

Overzicht van baten en lasten	**Jaarrekening 2025**			**Begroting 2026**			**Begroting 2027**		
bedragen x € 1,-	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Baten en lasten									
Regio Midden-Holland Algemeen	1.067.443	-2.234.604	-1.167.161	1.393.856	-2.356.312	-962.456	-	-	-
Strategische Agenda Regio Midden-Holland	-	-	-	-	-	-	1.595.101	-2.594.319	-999.218
Bedrijfsvoering	807.036	-	807.036	987.456	-	987.456	1.177.029	-	1.177.029
Projecten van / met derden	-	-	-	-	-		1.210.201	-1.210.201	-
Financieringsfunctie		-43.039	-43.039	-	-25.000	-25.000	-	-30.000	-30.000
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	**1.874.479**	**-2.277.643**	**-403.164**	**2.381.312**	**-2.381.312**	**0**	**3.982.330**	**-3.834.519**	**147.810**
Mutatie reserves									
Mutatie reserves		-331	-331			-		-147.811	-147.811
Totaal mutaties reserves	**-**	**-331**	**-331**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-147.811**	**-147.811**
Resultaat	**1.874.479**	**-2.277.974**	**-403.495**	**2.381.312**	**-2.381.312**	**0**	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**

Overzicht van baten en lasten	**Begroting 2028**			**Begroting 2029**			**Begroting 2030**		
bedragen x € 1,-	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Baten en lasten									
Regio Midden-Holland Algemeen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strategische Agenda Regio Midden-Holland	1.595.101	-2.742.129	-1.147.029	1.595.101	-2.742.129	-1.147.029	1.595.101	-2.742.129	-1.147.029
Bedrijfsvoering	1.177.029	-	1.177.029	1.177.029	-	1.177.029	1.177.029	-	1.177.029
Projecten van / met derden	1.210.201	-1.210.201	-	1.210.201	-1.210.201	-	1.210.201	-1.210.201	-
Financieringsfunctie	-	-30.000	-30.000	-	-30.000	-30.000	-	-30.000	-30.000
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**
Mutatie reserves									
Mutatie reserves			-			-			-
Totaal mutaties reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**	**3.982.330**	**-3.982.330**	**-0**

Vanaf 2027 is naast de vorming van het nieuwe regiobureau Regio Midden-Holland drie samenhangende programma's gedefinieerd. Daardoor zijn de in bovenstaande genoemde baten en lasten van 2027 niet met de jaren 2025 en 2026 te vergelijken.

2.4 Toelichting overzicht van baten en lasten 2027 - 2030

Contractuele bijdrage gemeenten
De inwonerbijdrage bedraagt afgerond € 9,91 per inwoner. In bijlage 1 is de bijdrage per aangesloten gemeente gespecificeerd.

Overige bijdragen
Als overige bijdrage is er voor de financieringsfunctie voorzichtigheidshalve rekening gehouden met € 30.000,-. De financieringsfunctie bestaat uit kortlopende creditbaten die verrekend worden met kapitaallasten en overige bankkosten.

Daarnaast levert Regio Midden-Holland voor het project Slappe Bodem een secretaris en biedt de Regio Midden-Holland ondersteuning op het gebied van Ruimtelijke Adaptatie. Voor deze dienstverlening is een bedrag van in totaal € 63.600,- begroot. Deze bijdragen dienen als dekkingsmiddel voor de begrote lasten.

Projectbaten
De projectbaten hebben betrekking op projecten waarvoor specifieke (interne dan wel externe) financiering is verkregen. De projectbaten dienen als financiering voor de projectlasten Slappe Bodem, verkeersveiligheid regionaal en lokaal, uitvoeringskosten RVVP / RMP, Regionale Energie Strategie (RES) en onvoorziene / overlopende projecten.

Personeelskosten
De (bijkomende) personeelskosten betreffen de kosten voor in totaal 12,5 fte. Van deze fte's heeft 7,0 fte betrekking op medewerkers die tot en met het begrotingsjaar 2025 / 2026 een dienstbetrekking hadden bij de deelnemende gemeenten en in het begrotingsjaar 2027 allemaal in dienst treden bij de Regio Midden-Holland. De overige 5,5 fte komt voort uit het bestuurlijke besluit om de Regio Midden-Holland structureel te versterken voor de benodigde uitvoeringskracht, strategische positionering en lobby.

Apparaatskosten
De apparaatskosten hebben betrekking op een werkbudget op het gebied van onder andere communicatie, voorlichting, de organisatie van bijeenkomsten, vergaderkosten, representatie, verzekeringen en de kosten voor de opslag van archief.

Directe productkosten
Het budget van het programma Strategische Agenda bedraagt € 571.483,- die gezamenlijk door de in hoofdstuk 3.1 genoemde bestuurlijke programma's besteed kan worden. Het budget kan besteed worden aan korte onderzoeksopdrachten, lobbytrajecten en het opstarten van projecten. Daarnaast is er voor accountantskosten een budget van € 40.000,- beschikbaar.

Doorberekende kosten
De doorberekende kosten hebben betrekking op de huisvesting en de overheadkosten voor onder andere de dienstverlening op het gebied van HRM, financiën, ICT, documentaire informatievoorziening, facilitaire zaken, juridische zaken etc.

Projectlasten
De projectlasten hebben betrekking op projecten waarvoor specifieke (interne dan wel externe) financiering is verkregen. De projectlasten worden gedekt door de projectbaten Slappe Bodem, verkeersveiligheid regionaal en lokaal, uitvoeringskosten RVVP / RMP, Regionale Energie Strategie (RES) en onvoorziene / overlopende projecten.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
In 2027 zal éénmalig ten laste van de bestemmingsreserve “Doorontwikkeling Regio Midden-Holland” een korting van 50% worden verleend op de door het bestuur vastgestelde 35% overheadkosten. Deze kosten zijn gerelateerd aan het personeel dat vanuit de deelnemende gemeenten per 1 januari 2027 in dienst van de Regio Midden-Holland zal treden. In deze begroting wordt rekening gehouden met een onttrekking van € 147.810,-.

2.5 Incidentele baten en lasten

De Regio Midden-Holland heeft een overzichtelijke begroting met vaste dekkingsmiddelen en kostenbudgetten, mede om deze reden verwacht de Regio Midden-Holland in de begrotingsjaren 2027 - 2030 geen incidentele baten en lasten.

2.6 Financiële positie Regio Midden-Holland

2.6.1 Inleiding
In het kader van de programmabegroting 2027 is een meerjarige financiële analyse uitgevoerd, teneinde een oordeel te kunnen vellen over de ontwikkeling van het eigen vermogen.

2.6.2 Vermogensontwikkeling 2026 - 2030
De financiële ontwikkeling van een organisatie laat zich goed analyseren aan de hand van de ontwikkeling van het eigen vermogen (EV). De ontwikkeling van het eigen vermogen is de resultante van zowel het reguliere operationele resultaat als van de directe mutaties in de reserves, voorzieningen en andere balansposten. Van 2026 tot en met 2030 is de verwachting dat het eigen vermogen van Regio Midden-Holland zich als volgt ontwikkelt:

Eigen Vermogen Regio Midden-Holland	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand 1 januari	628	879	731	731	731
Mutatie*	251	-148	0	0	0
Stand 31 december	879	731	731	731	731
Bedragen x € 1.000,-					

* De mutatie in het eigen vermogen 2026 betreft de toevoeging van het resultaat 2025 (€ 403.495,-) minus de geprognosticeerde onttrekkingen uit de bestemmingsreserves. Het uitgangspunt is dat een totale saldo (ad. € 152.207,-) van de volgende bestemmingsreserves in 2026 onttrokken zal worden:

1. Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt

2. Programma Ruimte en Wonen
3. Programma Verkeer en Vervoer
4. Programma Duurzaamheid

De mutatie in het eigen vermogen 2027 betreft de onttrekking uit de reserve die betrekking heeft op de in deze begroting opgenomen korting (hoofdstuk 2.1. punt 6).

Toelichting financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid:
Het uitgangspunt van de Regio Midden-Holland is dat de voorgenomen activiteiten 2027 – 2030 gedekt worden door de beschikbaar gestelde budgetten en dat éénmalig in 2027er een onttrekking uit de reserve zal plaatsvinden. Met dit uitgangspunt verwacht de Regio Midden-Holland geen financiële gevolgen in het bestaand en nieuwe beleid.

2.6.3 Geprognosticeerde meerjaren-balans en het EMU-saldo

Het BBV streeft ernaar dat er inzicht gegeven wordt in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Het doel hierbij is om het onderling vergelijken van gemeentelijke begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV een geprognosticeerd balans voorgeschreven. Dit betekent dat in navolging van de begroting 2026 ook in de begroting 2027 een geprognosticeerde balans per 31 december 2026 is opgenomen en daarnaast een berekening van het EMU-saldo voor de jaarschijven 2027 – 2030.

Het opnemen van een geprognosticeerde balans, een meerjarig EMU-saldo en kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en daarmee wordt beoogd het algemeen bestuur in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de Regio Midden-Holland. In onderstaande tabellen wordt de prognose van de balans voor de jaren 2026 t/m 2030 weergegeven waarna ook een prognose van het EMU-saldo 2026 t/m 2030 volgt.

Activa	Rekening 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste activa						
Materiele vaste activa	0	287	253	219	193	167
Totale vaste activa	**0**	**287**	**253**	**219**	**193**	**167**
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.683	1.398	1.398	1.398	1.398	1.398
Liquide middelen	502	500	500	500	500	500
Overlopende activa	113	113	113	113	113	113
Totaal vlottende activa	**2.298**	**2.011**	**2.011**	**2.011**	**2.011**	**2.011**
Totaal generaal activa	**2.298**	**2.298**	**2.264**	**2.230**	**2.204**	**2.178**

Passiva	Rekening 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste passiva						
Eigen Vermogen	1.031	879	731	731	731	731
Totaal vaste passiva	**1.031**	**879**	**731**	**731**	**731**	**731**
Vlottende passiva						
Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	382	382	382	382	382	382
Toe- / afname schuldpositie	0	152	266	232	206	180
Overlopende passiva	885	885	885	885	885	885
Totaal vlottende passiva	**1.267**	**1.419**	**1.533**	**1.499**	**1.473**	**1.447**
Totaal generaal passiva	**2.298**	**2.298**	**2.264**	**2.230**	**2.204**	**2.178**

Geprognosticeerde EMU-saldo per 31 december van het betreffende boekjaar Bedragen x € 1.000

Omschrijving		Rekening 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		403	0	0	0	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	0	0	34	34	26	26
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	0	0	0	0	0	0
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	0	287	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de	+	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	0	0	0	0	0	0
Baten bouwgrondexploitatie:Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	0	0	0	0	0	0
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen,	-	0	0	0	0	0	0
Boekwinst bij verkoop effecten		0	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		**403**	**-287**	**34**	**34**	**26**	**26**

Bovenstaand is een inschatting gemaakt van het verloop van het EMU-saldo voor de komende jaren. Vanaf 1 januari 2026 wordt gewerkt aan de hervorming van de Regio Midden-Holland. In het jaar 2026 vinden er investeringen plaats om het nieuwe regiobureau te huisvestingen. Voor de huisvesting worden investeringen in activa begroot op het gebied van verbouwing, herinrichting (incl. inventaris) 3e verdieping van de Thorbeckelaan 5 te Gouda. Daarnaast worden er werkplekken ingericht en laptops aangeschaft. De met de investeringen verbonden kosten worden geactiveerd en meerjarig via de activa (balans) afgeschreven.

Naast de hierboven genoemde investeringen is er een lease-overeenkomst afgesloten voor het gebruik van een printer. De looptijd van het leasecontract bedraagt 36 maanden (3 jaar) waar de kosten jaarlijks in de exploitatie zijn opgenomen.

In het EMU-saldo wordt inzicht gegeven in de mutaties die op basis van de kasstroom plaats vinden. Een EMU-saldo boven de nul betreft een positief en onder de nul een negatief EMU-saldo.

2.6.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van artikel 20 lid 2 moet de programmabegroting de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume weergeven. Als gevolg van de invoering van het individueel keuzebudget (IKB) heeft de Regio Midden-Holland dergelijke verplichtingen niet meer.

2.6.5 Financiering

Regio Midden-Holland heeft geen financieringen op de balans staan.

2.6.6 Begrotingsgrondslagen

In hoofdstuk 2.1 zijn de uitgangspunten weergegeven, die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze begroting.

2.6.7 Reserves

Het verloop van de reserves van de Regio Midden-Holland in de periode 2025 tot en met 2030 ziet er als volgt uit.

	Jaarrekening 2025*				Begroting 2026 (gewijzigd)			
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves								
1 Algemene reserve	100.000			100.000	100.000	100.000		200.000
Totaal Algemene Reserves	**100.000**	**0**	**0**	**100.000**	**100.000**	**100.000**	**0**	**200.000**
Bestemmingsreserves								
1 BR Doorontwikkeling Regio Midden-Holland	0			0	0	649.190		649.190
2 BR Programmaondersteuning en lobby	88.972			88.972	88.972		88.972	0
3 BR Verkeer Algemeen	30.077			30.077	30.077			30.077
4 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	18.679	12.012		30.691	30.691	23.965	54.656	0
5 BR Ruimte en Wonen	0			0	0	17.114	17.114	0
6 BR Verkeer en Vervoer	7.759			7.759	7.759	40.694	48.453	0
7 BR Duurzaamheid	1.131	31.184	331	31.984	31.984		31.984	0
8 BR Aanvullende capaciteit uitvoering van de bestuurlijke programma's	250.941	87.555		338.496	338.496		338.496	0
Totaal Bestemmingsreserves	**397.559**	**130.751**	**331**	**527.979**	**527.979**	**730.963**	**579.675**	**679.267**
Totaal Reserves	**497.559**	**130.751**	**331**	**627.979**	**627.979**	**830.963**	**579.675**	**879.267**
Totaal Reserves	**497.559**			**627.979**	**627.979**	**830.963**	**579.675**	**879.267**

Bedragen x € 1,-

* Onder voorbehoud van goedkeuring van de jaarstukken 2025 door het Algemeen Bestuur

	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves						
1 Algemene reserve			200.000			200.000
Totaal Algemene Reserves	**0**	**0**	**200.000**	**0**	**0**	**200.000**
Bestemmingsreserves						
1 BR Doorontwikkeling Regio Midden-		147.811	501.379			501.379
2 BR Programmaondersteuning en lobby			0			0
3 BR Verkeer Algemeen			30.077			30.077
4 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt			0			0
5 BR Ruimte en Wonen			0			0
6 BR Verkeer en Vervoer			0			0
7 BR Duurzaamheid			0			0
8 BR Aanvullende capaciteit uitvoering van de bestuurlijke programma's			0			0
Totaal Bestemmingsreserves	**0**	**147.811**	**531.456**	**0**	**0**	**531.456**
Totaal Reserves	**0**	**147.811**	**731.456**	**0**	**0**	**731.456**
Totaal Reserves	**0**	**147.811**	**731.456**	**0**	**0**	**731.456**

Bedragen x € 1,-

	Begroting 2029			Begroting 2030		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves						
1 Algemene reserve			200.000			200.000
Totaal Algemene Reserves	**0**	**0**	**200.000**	**0**	**0**	**200.000**
Bestemmingsreserves						
1 BR Doorontwikkeling Regio Midden-			501.379			501.379
2 BR Programmaondersteuning en lobby			0			0
3 BR Verkeer Algemeen			30.077			30.077
4 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt			0			0
5 BR Ruimte en Wonen			0			0
6 BR Verkeer en Vervoer			0			0
7 BR Duurzaamheid			0			0
8 BR Aanvullende capaciteit uitvoering van de bestuurlijke programma's			0			0
Totaal Bestemmingsreserves	**0**	**0**	**531.456**	**0**	**0**	**531.456**
Totaal Reserves	**0**	**0**	**731.456**	**0**	**0**	**731.456**
Totaal Reserves	**0**	**0**	**731.456**	**0**	**0**	**731.456**

Bedragen x € 1,-

2.6.8 Investeringen 2027 – 2030

Voor de jaren 2027 tot en met 2030 zijn geen investeringen gepland. De reden hiervoor is dat in het jaar 2026 de investeringen zijn gedaan voor de oprichting van het regiobureau. De investeringen die in 2026 hebben plaatsgevonden hebben enerzijds betrekking op de sloop, verbouwing en herinrichting van de 3e etage aan de Thorbeckelaan 5 te Gouda, anderzijds op kantoormeubilair, werkplek inrichting, laptops en telefoons.

3 Programmaplan

3.1 Programma Strategische Agenda Regio Midden-Holland

De vijf gemeenten in Regio Midden-Holland (Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas) hebben al in 2024 ingestemd met een doorontwikkeling van de regionale samenwerking. Op basis van het advies “Midden-Holland versterkt!” wordt programmatisch werkt aan drie programma-lijnen:

- Verantwoorde groei (ruimte, wonen, voorzieningen en cultuur, landelijk gebied)
- Bereikbaarheid (infrastructuur, mobiliteit, duurzaamheid)
- Toekomstbestendige economie (MKB, arbeidsmarkt, onderwijs, werklocaties)

Deze opgaven worden in 2026 en 2027 uitgewerkt in een inhoudelijke scope die richtinggevend zal zijn voor de inhoudelijke samenwerking en bijdragen van de 5 gemeenten aan de brede welvaart in de regio. De aard van de gemeenschappelijke regeling is een strategische regionale samenwerking in het ruimtelijk-economisch domein.

Missie
De Regio Midden-Holland is een vrijwillige, maar niet vrijblijvende samenwerking van vijf gemeenten. Gezamenlijk realiseren zij de langetermijnvisie. Het regiobureau speelt hierin een actieve agenderende rol, is regisseur van de regionale samenwerking en ondersteunt waar nodig op inhoud. Het regiobureau is flexibel ingericht om incidenteel in te kunnen spelen op actuele vraagstukken rond regionale samenwerking.

Visie
Midden-Holland is een levendige woonregio in het Groene Hart waar de kwaliteit van de stad Gouda en de omliggende gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas op elkaar zijn afgestemd. Een regio midden in de Randstad en in verbinding met de grote steden. Gezamenlijk streven de gemeenten naar een bereikbare regio met een toekomstbestendige economie en een passend woonaanbod. Dit wordt gedragen door een sterk vestigingsklimaat, een duurzame kwaliteit van leven, natuur en landschap en een robuust energiesysteem.

Voor de doorontwikkeling van regio Midden-Holland (2027-2030) wordt de inhoudelijke scope (en advies Berenschot), zoals in 2025 vastgesteld door de colleges, in 2026 verder uitgewerkt in een strategische agenda. De strategische agenda zal periodiek worden geëvalueerd en bijgesteld om relevant te blijven voor de regionale opgaven.
Na de verwerking van door de gemeenteraden ingebrachte zienswijzen wordt de strategische agenda in het voorjaar van 2027 vastgesteld door het algemeen bestuur. Het werkprogramma van het regiobureau zelf is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur en wordt ter informatie aangeboden aan het algemeen bestuur.

Onderstaand wordt in sub-hoofdstuk 3.1.1. voor de 3 programmalijnen aangegeven wat de regio wil bereiken en wat er gedaan moet worden om de gestelde doelen te behalen. In sub-hoofdstuk 3.1.2. is aangegeven wat de werkzaamheden gezamenlijk zullen kosten.

3.1.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Wat willen we bereiken?

Verantwoorde groei:

- Een verantwoorde groei in de regio door bewust om te gaan met schaarste en gericht ruimtelijk te programmeren
- Schaalsprong in verstedelijking in combinatie met een vitaal landelijk gebied en bijbehorend voorzieningenniveau

Bereikbaarheid:

- Een goed verbonden en bereikbare regio, waarbij alle randvoorwaardelijke systemen (energie, bodem, water, infrastructuur) duurzaam zijn ingericht

Toekomstbestendige economie:

- Een toekomstbestendige economie door een krachtig en innovatief MKB met duurzame werkgelegenheid en een vitale arbeidsmarkt

Wat gaan we ervoor doen?
Met de strategische agenda wil de regio Midden-Holland de komende jaren de woningbouw aanjagen, maar wel met kwaliteit. Netcongestie wordt voortvarend worden aangepakt, de frequentie op OV lijnen verhoogd, N-wegen verbeterd, ruimte wordt gemaakt voor Custom Made bedrijvigheid en een groenblauw raamwerk met een fietsplan wordt uitgevoerd.

1. **Woningbouw volgens een sterke regionale verstedelijkingsstrategie**. Klimaatbestendig bouwen vanuit nabijheid aan een complete en weerbare regio met een divers woonprogramma, waarbij bouwen op slappe bodems een expertise is.
2. **Een regionale voorzieningenstrategie** op basis van spreiden en delen van maatschappelijke voorzieningen, regionale compleetheid, nabijheid en bereikbaarheid.
3. **Strategisch investeren in het groenblauwe raamwerk** voor recreatie, klimaatadaptatie en natuurherstel. Dit wordt gekoppeld aan langzaam verkeerverbindingen. Zo versterkt dit raamwerk de stad-land-relaties.
4. **Een toekomstbestendig energiesysteem** door het actief oplossen van netcongestie en het tegelijk bouwen aan een robuust decentraal energiesysteem.
5. **Het versterken van het regionale fietsnetwerk** tussen kernen en de mobiliteits-hubs/stations.
6. **Het versterken van het OV netwerk** en benodigde ketenmobiliteit.
7. **Custom made Midden-Holland**: technische vakkennis wordt actief gekoppeld aan Midden-Hollandse maakindustrie, MKB, food en bouw als speerpunten met toegevoegde waarde.

3.1.2 Wat gaat het programma Strategische Agenda kosten?

Voor het programma Strategische Agenda wordt één totaalbudget begroot van € 1.595,101,-. Dit budget heeft enerzijds voor € 1.023,618,- betrekking op personeelskosten van de programmamanager, programmamedewerkers en projectleiders die direct betrokken zijn bij de uitvoering van dit programma. Anderzijds is er een budget van € 571.483,- beschikbaar voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van projecten of lobbytrajecten. De lobby bij de provincie Zuid-Holland krijgt extra aandacht met het oog op de Provinciale Statenverkiezingen 2027.

Bij de vaststelling van de contouren van de nieuwe Regio Midden–Holland is niet alleen de inhoudelijke scope vastgesteld met daarbij de programmadoelen, maar is ook een eerste schets gemaakt van de benodigde capaciteit in de nieuwe organisatie. Wanneer na de vaststelling van de strategische agenda door de gemeenteraden meer inhoud en/of middelen nodig zijn zullen deze in de MARAP aan het AB worden gevraagd.

Omschrijving	**Programma-begroting 2027**
Lasten	
Personeelskosten	1.023.618
Directe productkosten	571.483
Totaal lasten	**1.595.101**

3.2 Programma Bedrijfsvoering

3.2.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Wat willen we bereiken?
Het programma Bedrijfsvoering is het ondersteunende programma van de Regio Midden-Holland. Onder dit programma valt het kernteam van de organisatie dat onder verantwoordelijkheid van de directeur-secretaris staat. Vanuit het kernteam wordt enerzijds de activiteiten van de programma's Strategische Agenda en Projecten van / met derden en anderzijds wordt het bestuurlijke proces rondom algemeen en dagelijks bestuur georganiseerd. Het kernteam bestaat in totaal uit 12,5 fte, deze fte's zijn onder te verdelen in:

- Directeur-secretaris
- Programmamanagers
- Projectleiders
- Programmamedewerkers

Het budget van personeelskosten die betrekking heeft op de programmamedewerkers en projectleiders zijn volledig ondergebracht in het programma Strategische Agenda. Het budget van de personeelskosten van de programmamanagers is voor 50% verdeeld tussen de programma's Strategische Agenda en Bedrijfsvoering.

Het overige budget van de personeelskosten die betrekking hebben op de directeur-secretaris, communicatie, secretariële ondersteuning en externe inhuur voor HR, ICT en specifieke financiele vraagstukken (onder meer salarissysteem en BTW) zijn onderverdeeld in het programma Bedrijfsvoering.

De Regio Midden-Holland is gevestigd in het Midden-Hollandhuis aan de Thorbeckelaan 5 in Gouda.

De bedrijfsvoering hangt samen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. De kosten van het programma bedrijfsvoering hebben betrekking op de (bijkomende) personeelskosten, apparaatskosten en doorberekende kosten. Een groot deel van de kosten heeft naast de personeelskosten betrekking op het uitbesteden van de ondersteuning in het primaire proces. Te denken valt aan de ondersteuning op het gebied van huisvesting & facilitaire zaken, HRM, financiën, ICT, juridische zaken en documentaire informatievoorziening.

Het algemeen en het dagelijks bestuur vergaderen beiden minimaal vier keer per jaar. De voorbereiding van deze bestuurlijke overleggen vinden plaats in samenspraak tussen directeur-secretaris, controller en afdeling financiën. De agendapunten hebben betrekking op stukken die conform de geldende wetgeving en / of het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) door het bestuur vastgesteld moeten worden. Te denken valt aan de financiële stukken die onderdeel zijn van de planning en control cyclus (begroting, managementrapportage en jaarstukken) en verordeningen / regelingen die periodiek geactualiseerd en door het bestuur vastgesteld worden. Ook vanuit de activiteiten die plaatsvinden in de programma's Strategische Agenda en Projecten van / voor derden kunnen agendastukken voortkomen die door het bestuur goedgekeurd en vastgesteld moeten worden.

Wat gaan we ervoor doen?
Om de regionale slagkracht te versterken hebben de raden in 2024 ingestemd met een structurele versterking van 5,5 fte voor de benodigde uitvoeringskracht, strategische positionering en lobby. Naast deze uitbreiding in 2026 zullen uiterlijk 1 januari 2027 alle medewerkers (7,0 fte) die voor de Regio Midden-Holland werkzaam zijn, en bij de gemeente een dienstbetrekking hebben, in dienst bij de Regio Midden-Holland treden.

In 2027 richt het programma bedrijfsvoering zich onder andere op het volgende:

- Het adviseren en ondersteunen van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en bestuurlijk overleggen
- Het coördineren en ondersteunen van de programma's Strategische Agenda en Projecten van / voor derden.
- Het verzorgen van de financiële cyclus (jaarstukken 2026, Kaderbrief 2029, begroting 2028) en het op orde houden van de administratieve organisatie.
- Het ondersteunen van de gehele bedrijfsvoering op het gebied van huisvesting, facilitaire zaken, HRM, financiën, ICT, juridische zaken en documentaire informatievoorziening.

3.2.2 Wat gaat het programma Bedrijfsvoering kosten?

Het programma Bedrijfsvoering heeft een totaal budget van € 1.177.029,- begroot en bestaat uit alle budgetten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Te denken valt onder andere aan:

1. Personeelskosten
2. Accountantskosten
3. Kosten op het gebied van communicatie, representatie, vergaderkosten etc.
4. Dienstverlening op het gebied van HRM, financiën, ICT, documentaire informatievoorziening, facilitaire zaken, juridische zaken etc.
5. Huisvesting

Omschrijving	**Programma-begroting 2027**
Lasten	
Personeelskosten	562.404
Bijkomende Personeelskosten	122.000
Apparaatskosten	223.565
Directe productkosten	40.000
Doorberekende kosten	229.059
Projectlasten	0
Totaal lasten	**1.177.029**

3.3 Programma Projecten van / met derden

Voor het programma Projecten van / met derden bestaat uit activiteiten waarvan sprake is van medefinanciers zoals provincies, ministeries, waterschappen en andere overheidsinstellingen. De projecten worden opgestart voor een specifiek bestedingsdoel.

In onderstaand overzicht staan de projecten die wij in 2027 zullen coördineren en werkzaamheden voor zullen verrichten.

3.3.1 Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken?

- We werken aan de doelstellingen van het strategisch plan Verkeersveiligheid 2030

Wat gaan we doen?

- We stellen een risico-gestuurde integrale uitvoeringsagenda op

Platform Slappe Bodem

Wat willen we bereiken?

- Het vraagstuk bodemdaling/slappe bodem brengen we op nationaal niveau onder de aandacht. We ondersteunen het Platform Slappe Bodem en het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen.

Wat gaan we doen?

- We benutten het netwerk van het Platform Slappe Bodem voor het delen van kennis en ervaringen en het ontwikkelen van kennis over bodemdaling.
- Zo mogelijk faciliteren we proeftuinen voor innovaties.

Uitvoeringskosten RVVP- RMP

Wat willen we bereiken?

- Een goed functionerende hoofdwegen- en OV-structuur in verbinding met de Randstad en midden van het land
- Een regionaal samenhangend mobiliteitssysteem in relatie tot de stad en kleine kernen
- Duurzame mobiliteit die bijdraagt aan leefbaarheid en kwaliteit van leven

Wat gaan we doen?

- We werken aan een regionale investeringsagenda met een bereikbaarheidspakket stad en landelijk gebied (duurzame mobiliteit, snelfietsroutes, OV-hubs).
- We werken mee aan een bereikbaarheidsprofiel ‘Bereikbaarheid op peil’
- We werken aan een regionale visie op de Goudse Lijn
- Na het afronden van de Regionale Integrale Visie Laadinfrastructuur kan een uitvoeringsprogramma opgesteld worden
- We verkennen innovaties zoals tankinfrastructuur voor waterstof en andere duurzame brandstoffen”.

RES/Duurzaamheid (NPRES wordt NPES)

Wat willen we gaan doen?

- We werken aan de doelen die gesteld zijn in de RES strategie 2030 met behoud van ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijk draagvlak

Wat gaan we doen?

- Elke gemeente werkt in de regio samen maar ook binnen de eigen context aan de invulling van de RES strategie 2030. De scenario tool wordt door gemeenten gebruikt om scenario's te ontwikkelen om de doelen te bereiken.

Voor nieuwe projecten die tijdens de opmaak van deze programmabegroting niet voorzien zijn is een bedrag van € 50.000,- begroot.

3.3.2 Wat gaat het programma Projecten van / voor derden kosten?

Het programma Projecten van / voor derden heeft een budget van € 1.210.201,-. De projecten zijn meerjarig van aard wat in de praktijk betekent dat een projectsaldo aan het eind van het jaar meegenomen wordt naar het nieuwe begrotingsjaar. De projecten worden tussentijds of aan het eind van de subsidieperiode financieel verantwoord. Afhankelijk van de subsidievoorwaarden gaat dit vergezeld van een inhoudelijke verantwoording en / of een accountantsverslag.

In deze programmabegroting is het bedrag van € 1.210.201,- als volgt uit de volgende projecten opgebouwd.

Project	**Bedrag**
Slappe Bodem	€ 413.765
Verkeersveiligheid (regionaal en lokaal)	€ 320.000
Uitvoeringskosten RVVP / RMP	€ 130.000
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 296.436
Projecten onvoorzien / doorlopend	€ 50.000
Totaal	**€ 1.210.201**

3.4 Wat gaat het voor Regio Midden-Holland in totaal kosten?

Het begrotingstotaal van Regio Midden-Holland bedraagt in 2027 € 3.982.330,- . Het begrotingstotaal is opgebouwd uit de in het programmaplan (hoofdstuk 3) opgenomen programma's.
Voor het programma Strategische Agenda (met drie programmalijnen: Verantwoorde groei, Bereikbaarheid en Toekomstbestendige economie) is één totaal budget van € 1.595,101,- begroot. Dit budget heeft enerzijds voor € 1.023,618,- betrekking op personeelskosten van medewerkers die direct betrokken zijn bij de uitvoering van het programma Strategische Agenda. Anderzijds is er een budget van € 571.483,- beschikbaar voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van projecten of lobbytrajecten.

Vanuit deze programmalijnen wordt gestuurd op de realisatie van de programmadoelen

Voor het programma Bedrijfsvoering is een totaal budget van € 1.177.029,- begroot en bestaat uit alle budgetten die ter ondersteuning zijn voor de uitvoering van het in hoofdstuk 3 genoemde programmaplan (3 programma's). .

Voor het programma Projecten van / met derden is een budget van € 1.210.201,- begroot en bestaat uit activiteiten waarvan sprake is van medefinanciers zoals provincies, ministeries, waterschappen en andere overheidsinstellingen. De projecten worden opgestart voor een specifiek bestedingsdoel.

De kosten van de programma's Strategische Agenda en Bedrijfsvoering worden gedekt door:

1. de inwonerbijdrage die in bijlage 1 (ad. € 2.530.719,-) van deze begroting is opgenomen.
2. de overige begrote bijdragen (ad. € 63.600,-) voor de werkzaamheden als secretaris voor het Platform Slappe bodem en Ruimtelijke Adaptatie.
3. Een positief saldo (ad. € 30.000,-) m.b.t. de financieringsfunctie.
4. Een onttrekking van € 147.811,- uit bestemmingsreserve "Doorontwikkeling Regio Midden-Holland"

De kosten van het programma Projecten van / voor derden worden gedekt door financiering van onder andere provincies, ministeries, waterschappen en andere overheidsinstellingen.

De totale inwonersbijdragen bedraagt € 2.530.719,- hetgeen neerkomt op een afgerond bedrag van € 9,91 per inwoner. Ten opzichte van de programmabegroting 2026 is de inwonersbijdrage toegenomen, de reden hiervoor is de toename van de inwonersaantallen en dat de bijdrage per inwoner met 3,75% geïndexeerd is.

De begroting 2027 is met bovengenoemde bijdragen sluitend.

4 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het volgende negental paragrafen wordt opgenomen in de programmabegroting.

4.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor het Regio Midden-Holland niet van toepassing. De inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen, kan als algemeen dekkingsmiddel beschouwd worden.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient te omvatten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover Regio Midden-Holland beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen en het voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door Regio Midden-Holland;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen:
Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin Regio Midden-Holland in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling voor Regio Midden-Holland is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende gemeente komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting van Regio Midden-Holland kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de vijf deelnemende gemeenten zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor Regio Midden-Holland niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegen staan de volgende argumenten:

- Regio Midden-Holland is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor Regio Midden-Holland (en voor de gemeenten) als Regio Midden-Holland zich voor iedere tegenvaller tot de gemeenten moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Het is kortom uit financieel, bestuurlijk en organisatorisch oogpunt van belang en gewenst dat Regio Midden-Holland de beschikking heeft over een weerstandsvermogen van voldoende omvang. In dit licht is op basis van de ontwikkeling rondom de vorming van het nieuwe regiobureau, het weerstandsvermogen in 2026 verhoogd naar € 200.000,-. In 2026 zal tevens de in oktober 2023 vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicobeheersing geactualiseerd worden, indien blijkt dat

het berekende weerstandsvermogen afwijkt van € 200.000,- zal een mutatie in het eigen vermogen plaatsvinden. Het weerstandsvermogen is als algemene reserve op de balans opgenomen.

De werkelijk beschikbare weerstandscapaciteit:
Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.
Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

- Algemene reserve
- Verhoging inwonerbijdrage
- Verzilveren eventuele stille reserves

In de navolgende tabel is een overzicht van de reserves opgenomen die tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Bij de bepaling van de omvang van de aanwezige weerstandscapaciteit worden de onbenutte capaciteit en stille reserves in eerste instantie niet meegerekend.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde stand per 1 januari 2027 is als volgt:

Vrij aanwendbare reserves behorend tot weerstandscapaciteit	**Bedrag in €**
Algemene reserve	200.000
Totaal weerstandscapaciteit	**200.000**

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht. Hoewel de risico's in de risicoparagraaf niet zijn gekwantificeerd, lijkt dat deel van de weerstandscapaciteit dat gevormd wordt door de algemene reserves, vooralsnog niet toereikend te zijn. Bij het optreden van negatieve gevolgen van risico's zullen maatregelen worden voorgesteld.

De risico's:
De risico's en onzekerheden waarmee Regio Midden-Holland wordt geconfronteerd, kunnen van invloed zijn op de financiële positie. Zowel positief als negatief. Op dit moment worden de volgende risico's onderkend:

Financiële dekking kosten Regio Midden-Holland
De dekking van door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten is enerzijds gebaseerd op een gemiddelde inwonersbijdrage van € 9,91 per inwoner. Anderzijds op overige bijdragen die voortkomen uit het door de Regio Midden-Holland beschikbaar stellen van een secretaris "project Slappe Bodem" en "Ruimtelijke Adaptatie", de verwachte baten die voortkomen uit de financieringsfunctie en de onttrekking ten laste van de bestemmingsreserve. De toekomst zal bepalen of de hiervoor genoemde inwonersbijdrage en overige bijdragen voldoende is om de gewenste activiteiten door Regio Midden-Holland te kunnen laten uitvoeren. Bij een tekort aan middelen bestaat het risico dat de inwonersbijdrage in de toekomst verhoogd dient te worden of dat er nieuwe keuzes gemaakt moeten worden in ambities.

Projecten
Bij projecten van bijvoorbeeld provincie en ministerie is vaak sprake van cofinanciering. Bij de start van projecten, waar bestuurlijk al toe is besloten, blijkt de financiering nog niet altijd volledig gegarandeerd. Daardoor bestaat het risico dat dergelijke projecten uiteindelijk met een negatief saldo moeten worden afgesloten.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan:
Dit beleid is in het kader van het BBV opnieuw geformuleerd. Belangrijke delen van dit beleid zijn beschreven in de nota reserves en voorzieningen waarvan is bepaald dat deze eens per 4 jaar moet worden geactualiseerd.

Kengetallen
Op grond van een ministeriële regeling moeten de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	**Verslag 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
netto schuldquote	-45,3%	-25,0%	-19,8%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-45,3%	-25,0%	-19,8%
solvabiliteitsrisico	44,9%	68,3%	43,2%
structurele exploitatieruimte	18,6%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
netto schuldquote	-23,4%	-26,9%	-26,9%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-23,4%	-26,9%	-26,9%
solvabiliteitsrisico	35,4%	31,6%	31,6%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie van in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote is voor de begroting berekend op basis van de in de Staatscourant, nummer 20619 (jaargang 2015), voorgeschreven richtlijn. In deze richtlijn staat beschreven dat voor de raming van de begrote cijfers gebruikt gemaakt dient te worden van het gemiddelde van de drie laatst beschikbare jaarrekeningen. Omdat Regio Midden-Holland vanaf 2015 geen vaste schulden op de balans heeft staan, is het kengetal "netto schuldquote" negatief.

Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De Regio Midden-Holland verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. De begrote solvabiliteitsratio 2026 – 2030 schommelt tussen 31,6% en 68,3%. Regio Midden-Holland is in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten en lasten van de Regio Midden-Holland gelijk zijn, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de Regio Midden-Holland.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningsbeleid.
Vanwege de doorontwikkeling van Regio Midden-Holland zijn er in 2026 investeringen gedaan op het gebied van verbouwing en de herinrichting van de 3e etage Midden-Holland huis aan de Thorbeckelaan 5 te Gouda (incl. kantoormeubilair, laptops en mobiele telefoons).

De afschrijvingen zijn lineair waarbij de afschrijvingstermijn variëren van:

- 2 jaar voor de mobiele telefoons
- 4 jaar voor de laptops en werkplek inrichting
- 10 jaar voor kantoormeubilair
  en
- 20 jaar voor de verbouwing en de herinrichting van de 3e etage op de Thorbeckelaan 5 te Gouda.

In 2026 zal de financiële verordening geactualiseerd worden, in deze verordening zal onder andere de waardering en afschrijving van vaste activa worden opgenomen.

4.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen.
In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2016 is een herzien Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.
In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

De financieringspositie wordt als volgt weergegeven (bedragen x € 1.000):

	Begroting 2026	**Begroting 2027**
Boekwaarde vaste activa	0	0
Overige verbonden partijen	0	0
Totaal vaste activa	0	0
Deze boekwaarde wordt gefinancierd met:		
Langlopende schulden	0	0
Eigen vermogen	457	731
Voorzieningen	0	0
Totaal financiering	457	731
Financieringsoverschot	457	731
Toename financieringsoverschot	274	

Voor 2026 was nog een financieringsoverschot geraamd van € 457.000,-. Voor 2027 neemt het financieringsoverschot toe naar € 731.000,-. De toename van het financieringsoverschot wordt veroorzaakt door het positieve resultaat 2025 dat is toegevoegd aan het eigen vermogen.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van (bruto) begroting ad € 3.982.330,- oftewel € 326.551,-

De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld vindt per kwartaal plaats.

Renterisicobeheer
Aangezien Regio Midden-Holland geen langlopende financiering heeft, is er geen renterisico en is de toetsing overbodig.

Geldstromenbeheer
De kosten van het geldstromenbeheer is beperkt doordat gebruik wordt gemaakt van het “pakket geïntegreerde dienstverlening“ van de BNG Bank. Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. De overheid heeft voor o.a. de gemeenschappelijke regelingen het schatkistbankieren verplicht gesteld en heeft Regio Midden-Holland op basis van deze verplichting een bankrekening bij het Ministerie van Financiën. Op basis van de begroting heeft Regio Midden-Holland een drempel van € 1.000.000,- en is wettelijk verplicht om het banksaldo dat dit bedrag overstijgt dagelijks naar de schatkistbankierenrekening af te romen. Vanwege het feit dat de BNG Bank voor het saldo boven de € 500.000,- rentekosten in rekening brengt, heeft Regio Midden-Holland ervoor gekozen dagelijkse het saldo dat de € 500.000,- overstijgt naar de schatkistbankierenrekening af te romen. Zolang het saldo op de schatkistbankierenrekening toereikend is kan het saldo van de BNG bankrekening aangevuld worden om geplande transacties uit te voeren.

Financiering
Regio Midden-Holland heeft geen financiering.

4.5 Bedrijfsvoering

De herinrichting van Regio Midden-Holland heeft ten opzichte van de vorige begrotingsjaren een verandering in de bedrijfsvoering tot gevolg. Bij het opstellen van de programmabegroting 2027 – 2030 zijn de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en nog uitgevoerd worden als uitgangspunt genomen.

Huisvesting en overige facilitaire onderwerpen:
De Regio Midden-Holland is medio 2026 gevestigd in het Midden Holland Huis aan de Thorbeckelaan in Gouda. De dienstverlening op het gebied van facilitaire zaken, financiën en beheer digitale omgeving is in 2026 ondergebracht bij de Omgevingsdienst Midden-Holland. In 2026 zal getracht worden de financiën verder te professionaliseren / digitaliseren. De paragraaf bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Financieel beheer en Administratieve organisatie:
Bij de vaststelling van de Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet en Controle verordening artikel 213 Gemeentewet is bepaald wanneer afzonderlijke nota's moeten worden geactualiseerd:

reserves en voorzieningen	iedere 4 jaar;
tarieven	jaarlijks bij opstelling programmabegroting;
weerstandsvermogen en risicomanagement	op verzoek van Algemeen Bestuur;

4.6 Openbaarheid

De Wet open overheid (Woo) is geldend voor de regio Midden-Holland. Deze wet verplicht bestuursorganen om, in aangegeven fasering, op termijn verschillende categorieën documenten uit eigen beweging openbaar te maken (actieve openbaarmakingsplicht). In de jaarlijkse verantwoording doen we verslag van de uitvoering van de Woo.

Regio Midden-Holland geeft invulling aan de verplichtingen uit de Woo. Regio Midden-Holland is aangesloten op Overheid.nl. We zorgen dat we voldoen aan bekendmaken van de, in dan geldende fase, verplichte informatiecategorieën. Dit doen we vanuit ons Woo-plan waarin volgens door de wetgever aangegeven fases toegewerkt wordt naar openbaarheid van alle verplichte informatiecategorieën.

Regio Midden-Holland is zichtbaar in de Woo-index, die bestuursorganen binnen het Register van Overheidsorganisaties de mogelijkheid geeft om Woo-informatie openbaar te maken op de website organisaties.overheid.nl.

4.7 Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In navolging van het controleprotocol worden verbijzonderde interne controles (VIC) uitgevoerd, waarbij in nauwe samenspraak met de accountant de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles worden bepaald. Met onze interne controles hanteren we de goedkeurings- en rapporteringstoleranties, zoals vastgelegd in het Controleprotocol.

De rapporteringstolerantie voor fouten in de jaarrekening en onduidelijkheden in de controle hebben gezamenlijk een verantwoordingsgrens van 2% van de lasten.

Op basis van de programmabegroting zal de verantwoordingsgrens € 79.647,- bedragen. De werkelijke verantwoordingsgrens wordt bepaald door de werkelijk gerealiseerde lasten in 2027.

4.8 Verbonden partijen

Regio Midden-Holland heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft).

4.9 Grondbeleid

De verplichte paragraaf Grondbeleid is niet van toepassing voor Regio Midden-Holland.

5 Vaststelling Begroting van Baten en Lasten 2027 – 2030

Het Algemeen Bestuur van Regio Midden-Holland,
gezien het voorstel van het Dagelijks bestuur van 15 april 2026,
gezien de toezending van de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, twaalf weken voor vaststelling in het Algemeen Bestuur,

BESLUIT:

De programmabegroting van baten en lasten voor de jaren 2027 – 2030 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 8 juli 2026.

De directeur-secretaris,	De voorzitter,
drs. K.J.E. Sleeking, MBA	mr. drs. P. Verhoeve

Bijlagen

Bijlage 1: Inwonersbijdrage

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2025 CBS	Bijdrage 2027	Bijdrage 2027 Overgang Personeel	Totaal Regio Midden-Holland
bijdrage per inwoner		**€ 5,84**	**€ 4,08**	**€ 9,91**
Bodegraven-Reeuwijk	37.209	€ 217.159	€ 151.715	**€ 368.874**
Gouda	76.514	€ 446.551	€ 311.976	**€ 758.528**
Krimpenerwaard	57.798	€ 337.321	€ 235.664	**€ 572.985**
Waddinxveen	35.031	€ 204.448	€ 142.835	**€ 347.283**
Zuidplas	48.726	€ 284.375	€ 198.674	**€ 483.049**
Totalen	**255.278**	**€ 1.489.855**	**€ 1.040.864**	**€ 2.530.719**

Bijlage 2: Overzicht taakvelden

		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
Taakveld		**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
0.1	Bestuur	€ 1.595.101	€ -2.594.319	€ 1.595.101	€ -2.742.130	€ 1.595.101	€ -2.742.130	€ 1.595.101	€ -2.742.130
0.4	Overhead	€ 1.177.029	€ -	€ 1.177.029	€ -	€ 1.177.029	€ -	€ 1.177.029	€ -
0.5	Treasury	€ -	-30.000	€ -	€ -30.000	€ -	€ -30.000	€ -	€ -30.000
0.10	Mutatie reserves	€ -	-147.811	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.1	Verkeer en Vervoer	€ 450.000	€ -450.000	€ 450.000	€ -450.000	€ 450.000	€ -450.000	€ 450.000	€ -450.000
7.4	Milieubeheer	€ 760.201	€ -760.201	€ 760.201	€ -760.201	€ 760.201	€ -760.201	€ 760.201	€ -760.201
Totaal taakvelden		**€ 3.982.330**	**€ -3.982.330**	**€ 3.982.330**	**€ -3.982.330**	**€ 3.982.330**	**€ -3.982.330**	**€ 3.982.330**	**€ -3.982.330**